

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет соціальної та психологічної освіти
Кафедра психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

завідувач кафедри психології

 професор Олександр САФІН

«09»серпня 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОК 7. Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі

галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
напрямок підготовки: доктор філософії (PhD)
спеціальність: 053 Психологія
освітньо-наукова програма «Психологія»

Робоча програма: Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі для аспірантів напряму підготовки/спеціальності 053 Психологія.

Розробники: Перепелюк Тетяна Дмитрівна, доцент кафедри психології, кандидат психологічних наук, професор

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри психології, протокол № 1 від 9 серпня 2022 року

Завідувач кафедри

 Олександр САФІН

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету соціальної та психологічної освіти протокол № 1 від 9 серпня 2022 р.

Голова науково-методичної комісії факультету/інституту соціальної

та психологічної освіти

 Галина БОНДАРЕНКО

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н. р. _____ (_____) «__» ____ 20__ р., протокол № ____
(підпис) (ПБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Вид дисципліни (обов'язкова чи вибіркова)	обов'язкова	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська	українська
Загальний обсяг у кредитах ЄКТС / годинах	6/180	6/180
Курс	II	II
Семестр	4	4
Кількість змістових модулів із розподілом:	3	3
Обсяг кредитів	6	6
Обсяг годин, у тому числі:	180	180
Аудиторні:		
Лекційні	28	4
Семінарські / Практичні	32	8
Самостійна робота	120	108
Форма семестрового контролю	іспит	іспит

2. Мета й завдання навчальної дисципліни

Мета пропонованої програми – забезпечити методичну підготовку психолога- спеціаліста, психолога-аспіранта (PhD) як майбутнього викладача, сформувати у нього необхідні знання про специфічні особливості навчального предмета як об'єкта професійної діяльності й озброїти інструментарієм організації ефективного навчання психологічних дисциплін.

Завдання: детальне ознайомлення аспірантів (PhD) з особливостями роботи викладача закладу вищої освіти, специфікою його професійної діяльності, робота над програмою має здійснюватись у такий спосіб, щоб навчальний матеріал стимулював аспірантів до самостійного наукового дослідження, до професійного самовдосконалення, послідовність і зміст тем, визначених навчально-тематичним планом, забезпечують логічно впорядковане вивчення дисципліни; питання теорії і спрямованість дисципліни розкриваються і закріплюються на практичних заняттях; при вивченні дисципліни істотне значення має самостійна робота аспірантів (PhD), це пов'язано з необхідністю поглиблення і закріплення знань з питань, що вивчаються, з метою застосування здобутих знань у практичній діяльності.

3. Результати навчання за дисципліною

Очікуванні результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти набувають такі

компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї.

ЗК 4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.

ЗК 5. Знання предметної галузі, розуміння професійної діяльності за спеціальністю та високий рівень компетентності психолога-практика та викладача психології.

СК 4. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті.

СК 5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності, саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним.

СК 8. Здатність організовувати освітній процес на засадах студенто-центрованості, з урахуванням індивідуальних особливостей та потреб здобувачів.

Програмні результати навчання:

РН 2. Розуміти загальні принципи та методи психології, а також методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері психології та у викладацькій практиці.

РН 8. Визначати свої професійні можливості та завдання підвищення професійної кваліфікації й професійної мобільності.

РН 10. Організовувати і здійснювати освітній процес у сфері психології, його наукове, навчально-методичне та нормативне забезпечення, застосувати ефективні методики викладання навчальних дисциплін.

Soft-skills: уміння знаходити мету, уміння працювати у команді, розвиток соціальних навиків та емоційного сприйняття, позитивне мислення, володіння емпатією, вміння розв'язувати комплексні складні проблеми і задачі.

4. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Загальні питання методики навчання психологічних дисциплін

ТЕМА 1.

ЗМІСТ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ.

1. Психологія як наукова і навчальна дисципліна.
2. Галузі психології як наукової дисципліни.
3. Навчальні дисципліни з психології.
4. Основні тенденції розвитку психології в світі і психологічна освіта.
5. Інноваційні технології у педагогічному процесі (Innovation technologies in pedagogical process).

ТЕМА 2.

ІСТОРІЯ ВИКЛАДАННЯ ПСИХОЛОГІЇ .

1. Викладання психології в XVIII-XIX століттях.
2. Історія викладання психології в середній школі.
3. Сучасна психологічна освіта.
4. Структура програм базової психологічної освіти.

ТЕМА 3.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ З ПСИХОЛОГІЇ У СЕРЕДНІХ ТА ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.

1. Організація навчальних занять з психології у вищих і середніх навчальних закладах.
2. Лекції з психології.
3. Семінарські заняття з психології.
4. Практичні і лабораторні заняття з психології.
5. Самостійне вивчення літератури, підготовка студентів до занять з психології.
6. Підготовка рефератів, курсових, бакалаврських, магістерських робіт з психології.
7. Практика студентів з психології.
8. Поза аудиторна робота у вузі.

ТЕМА 4

УПРАВЛІННЯ САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ СТУДЕНТІВ. КОНТРОЛЬ ТА КОРЕКЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ.

1. Ефективність самостійної роботи студентів.
2. Організація самостійної роботи здобувачів засобами інформаційних технологій.
3. Контроль як навчальна дія студента.
4. Ефективність педагогічного контролю.

ТЕМА 5.

НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ.

1. Європейське врегулювання в освіті: Болонський процес (EU regulations in education. Bologna process).
  2. Загальноосвітні програми і викладання психології.
  3. Професійні освітні програми і викладання психології.
  4. Навчальний план і програми викладання психології.
  5. Цілі викладання психології.
- а) Основні освітні програми вищої професійної освіти за фахом «психологія» (базова психологічна освіта);
- б) Основні освітні програми після вузівського професійного навчання по психологічних спеціальностях;
- в). Основні освітні програми вищої професійної, а також середньо спеціальної освіти спеціалістів по роботі з людьми;
- д) Основні освітні програми після вузівської професійної освіти по різним науковим спеціальностям;
- є) Програми середньої (повної) загальноосвітньої школи;
- ж) Програми початкової і основної школи.
6. Принципи навчання психології.

Змістовий модуль 2

Організація навчального процесу з курсу МВПД у ВШ

ТЕМА 6.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПСИХОЛОГІЇ.

1. Ефективні педагогічні методи (Effective pedagogical methods).
2. Таксономія навчальних завдань при вивченні психології.
3. Словесні методи навчання психології.
4. Наочні методи навчання психології.
5. Практичні методи навчання психології.
6. Характеристика пізнавальної діяльності студентів на заняттях з психології.
7. Дистанційне навчання. Дистанційне вивчення технологій педагогічного процесу (Distance Learning technology in pedagogical process).
8. Методи закріплення вивченого матеріалу.
9. Особливості використання методів навчання для роботи із здобувачами з особливими потребами.

ТЕМА 7.

РОЗРОБКА НАВЧАЛЬНОГО КУРСУ З ПСИХОЛОГІЇ.

1. Знання наукової і практичної психології як основа навчального курсу.
2. Місце і роль життєвих психологічних знань, психології мистецтва, ірраціональної психології в навчальному курсі.
3. Друкарські і електронні джерела знань для викладання психології:
  - а) Вибір підручника, навчальних посібників і інших матеріалів для читання студентами.
  - б) Відбір змісту курсу.
  - в) Постановка навчальних цілей.
  - г) Розробка робочої програми курсу.
  - д) Підготовка тематичного плану занять, планування навчальних занять і самостійної роботи студентів.
  - е) Розробка формату проведення курсу.
  - ж) Розробка системи критеріїв оцінки знань і умінь по дисципліні.
  - з) Планування окремих навчальних занять і складання конспектів.
4. Технологія розробки навчального курсу.

ТЕМА 8.

ПЕРЕВІРКА І ОЦІНКА ЗНАНЬ З ПСИХОЛОГІЇ.

1. Організація перевірки і оцінювання при навчанні психології.
2. Види перевірки знань при навчанні психології.
3. Форми перевірки знань при навчанні психології.
4. Особливості оцінювання досягнень здобувачів з ООП.

ТЕМА 9.

ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ПСИХОЛОГІЇ

1. Підготовка викладачів психології.
2. Функції викладача психології і його ролі.
3. Знання, уміння, навички та особистісні якості викладача психології.
4. Професійна та психологічна готовність викладача (педагога) до викладання у здобувачів з ООП.

ТЕМА 10.

МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ ПСИХОЛОГІВ У ВИЩІЙ ШКОЛІ

1. Форми навчальних занять та методика їх проведення.
2. Керівництво самостійною та науково-дослідною роботою студентів-психологів.
3. Навчальна та виробнича практика студентів-психологів.
4. Контроль та корекція навчальної діяльності студентів-психологів.
5. Новітні інструменти для підтримання педагогічного процесу (Modern tools for supporting pedagogical process).
6. Технології психологічної підтримки батьків, педагогів які виховують та працюють зі здобувачами вищої освіти з ООП.

1. Структура навчальної дисципліни.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лек	пр	лаб	Інд.	с.р.		л	пр	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1												
Змістовий модуль 1. Загальні питання методики навчання психологічних дисциплін												
Тема 1. Зміст психологічної освіти.	2	2				12		2	2			10
Тема 2. Історія викладання психології у вищій школі	2	4				12		2	2			8
Тема 3. Організація навчальних занять з психології у середніх та вищих навчальних закладах.	4	4				12		2				10
Тема 4. Управління самостійною роботою студентів, контроль та корекція навчальної діяльності студентів	2	4				12		2				12
Тема 5. Нормативно-правове забезпечення освіти.	2	2				12		2				12
Разом за змістовим модулем 1	12	16				60		4	6			52
Змістовий модуль 2. Організація навчального процесу з курсу МВПД у ВШ												
Тема 6. Методи навчання психології.	2	2				12		2				10

Тема 7. Розробка навчального курсу з МВПД у ВШ.	4	4			12					12
Тема 8. Перевірка і оцінка знань з курсу МВПД у ВШ.	2	2			12					12
Тема 9. Професійна підготовка та діяльність викладача психології.	4	4			12					10
Тема 10. Методичні основи організації навчального процесу психологів у вищій школі.	4	4			12		2			12
Разом за змістовим модулем 2	16	16			60		2			56
Усього годин										
Модуль 2										
<i>ІНДЗ</i>			-	-	-		-	-	-	
Усього годин	180	28	32		120		4	8		108

6. Теми семінарських / практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Зміст психологічної освіти.	2	2
2	Історія викладання психології у вищій школі	4	
3	Організація навчальних занять з психології у середніх та вищих навчальних закладах.	4	2
4	Управління самостійною роботою студентів, контроль та корекція навчальної діяльності студентів	4	2
5	Нормативно-правове забезпечення освіти.	2	
6	Методи навчання психології.	2	
7	Розробка навчального курсу з МВПД у ВШ.	2	
8	Перевірка і оцінка знань з курсу МВПД у ВШ.	2	
9	Професійна підготовка та діяльність викладача психології.	4	
10	Методичні основи організації навчального процесу психологів у вищій школі.	4	2

Всього		32	8
--------	--	----	---

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Необхідність викладання психологічних знань на основі відповідних методологічних принципів.	4	6
2.	Методологічний принцип розвитку психіки в діяльності. Мета його реалізації при поясненні психологічних закономірностей.	4	6
3.	Значення наочності на заняттях з психологічних дисциплін. Поясніть, з якою метою її використовують.	4	6
4.	Значення ІКТ на заняттях з психологічних дисциплін. Поясніть, з якою метою її використовують.	4	6
5.	Переваги демонстраційного експерименту як засобу унаочнення. Вимоги до його організації і проведення.	4	6
6.	Переваги методу аналізу проблемних ситуацій серед інших методів активізації розумової діяльності,	4	6
7.	Необхідність контролю за якістю засвоєння психологічного матеріалу.	4	6
8.	Критерії оцінки знань здобувачів з психологічних дисциплін.	4	6
9.	Умови, від яких залежить вибір методу подання навчального матеріалу.	4	6
10.	Загальна характеристика принципів дидактики та їх реалізація в методиці викладання психології	4	6
11.	Способи управління навчанням: програмоване навчання, алгоритмізація, проблемне навчання, комп'ютерне навчання, навчальні заняття-діалоги тощо	4	6
12.	Вибори методів навчання та умови їх реалізації.	4	6
13.	Структура діяльності здобувача в навчальному процесі	4	6
14.	Характеристика основних підручників, практикумів і хрестоматій з психологічних дисциплін.	4	6
15.	Методичні основи розробки навчальних тестових завдань на основі реалізації принципу диференціації	4	6
16.	Роль психологічних знань у професійній діяльності викладача.	4	6
17.	Професійне вигорання та його профілактика	4	6
18.	Сучасна психолого-педагогічна модель викладача вищої школи та	4	6

	передумови її формування		
Всього		72	108

Критерії оцінювання результатів навчання

Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів за роботу на практичному занятті

Рівень	К-сть оцінка балів/	Критерії оцінювання навчальних досягнень
Низький	0,5 бали / <i>незадовільно</i>	аспірант бере участь в обговоренні питань практичного заняття, але немає розгорнутої відповіді на всі питання, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення теми, не дотримується культури мовлення
Середній	1,0 бал / <i>нижче задовільно</i>	аспірант бере участь в обговоренні питань практичного заняття, однак має розгорнуту відповідь на 1–2 питання, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення теми, не дотримується культури мовлення
	1,5 бали / <i>задовільно</i>	аспірант бере активну участь в обговоренні питань практичного заняття, має елементарні, фрагментарні уявлення про об'єкт вивчення теми, працює в команді, але повної розгорнутої відповіді на всі питання практичного заняття немає, не завжди дотримується культури мовлення
Достатній	2,0 бали / <i>добре</i>	аспірант правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, бере активну участь в обговоренні питань практичного заняття, вміє працювати в команді, дотримується послідовності у викладенні матеріалу. Разом з тим, у відповіді допускає неточності, окремі відповіді на питання практичного заняття відсутні, відчуває скованість перед аудиторією, допускає порушення правил ділового мовлення
	2,5 бали / <i>дуже добре</i>	аспірант добре володіє вивченим матеріалом у межах програми, застосовує знання під час вирішення практичних завдань, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією, має розгорнуті відповіді на всі питання практичного заняття, бере активну участь у командній роботі, в обговоренні питань заняття та виступає з доповіддю
Високий	3,0 бали / <i>відмінно</i>	аспірант має розгорнуті відповіді на всі питання практичного заняття; володіє гнучкими знаннями не лише в межах вимог навчальної програми, але й

		використовує додаткові матеріали, аргументовано застосовуючи їх у різних ситуаціях; уміє знаходити інформацію та аналізувати її; ставити і розв'язувати проблеми, у командній роботі займає лідерські позиції; виступаючи з доповіддю на практичному занятті, вміло організовує різні види взаємодії, дискусію між учасниками практичного заняття; вільно тримається перед аудиторією; дотримується культури мовлення.
--	--	--

Критерії оцінювання завдань для самостійної роботи

К-сть балів / оцінка	Критерії оцінювання
0,5 бали <i>незадовільно</i>	/ Здобувачем у розкритті змісту завдань були допущені суттєві помилки; завдання викладені поверхово або здобувач зовсім не виконав поставлених завдань
1,0 бали <i>задовільно</i>	/ Здобувач володіє знанням матеріалу на рівні вимог, наведених вище, але у розкритті змісту завдань ним були допущені певні помилки, завдання виконані фрагментарно, питання пропрацьовано недостатньо глибоко, у занадто стислій формі
1,5 бали <i>добре</i>	/ Здобувач дав правильні відповіді на поставлені завдання; робить логічні висновки та узагальнення, показує здатність аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певні питання; використовує належний інструментарій; демонструє знання законодавчих і нормативних актів питання, що розглядається; але здобувачем допущені 1-2 незначні помилки
2,0 бали <i>відмінно</i>	/ Здобувач дав обґрунтовані, глибокі й теоретично правильні відповіді на всі поставлені завдання; робить логічні висновки та узагальнення, демонструє здатність висловлювати та аргументувати власне ставлення до альтернативних поглядів на певні питання; використовує належний інструментарій; демонструє знання законодавчих і нормативних актів питання, що розглядається

8. Індивідуальні навчально-дослідні завдання (загальний бал):

Оцінювання виконання

індивідуального навчально-дослідного завдання (ІНДЗ)

Оцінка з ІНДЗ є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень аспірантів з дисципліни.

№п/п	Види робіт	Максимальна кількість балів за кожним видом роботи
1.	Організація і проведення науково-	3 бали

	практичного заходу за темою дослідження	
2.	Розробка інформаційного листа науково-практичного заходу	2 бали
3.	Виступ на науково-практичному заході	3 бали
4.	Висвітлення події на сайті факультету	2 бали
5.	Підготовка англійської версії інформаційного листа науково-практичного заходу	3 бали
6.	Участь у конференції за темою дослідження в іншому ЗВО	3 бали
7.	Написання реферату	2 бали
8.	Розробити заняття / презентацію	2 бали
Разом	20 балів	

Написати реферат на тему з курсу.

Створити презентацію по темі лекційного заняття на власний вибір

1. Охарактеризуйте основні тенденції сучасної психологічної освіти в світі.
2. Охарактеризуйте типи базової психологічної освіти в європейських країнах і США?
3. Опишіть типи базової психологічної освіти в Україні?
4. Яка типова тривалість і структура базової психологічної освіти?
5. Які три типи психологічних спеціальностей і кваліфікацій існує у вищій психологічній освіті в Україні ?
6. Які рівні психологічної освіти існують у багаторівневій системі підготовки психологів в Україні?
7. Студентам яких інших спеціальностей викладається психологія?
8. У чому полягають два основних напрями післядипломної психологічної освіти?
9. Які типи післядипломної психологічної освіти існують за кордоном?
10. Які типи післядипломної психологічної освіти існують в Україні?
11. Які форми підвищення психологічної кваліфікації та додаткового психологічного утворення існують в Україні?
12. Що сприяє підвищенню якості викладання психології у вищій школі ?
13. Чи існують стандарти викладання психології в Україні?
14. Які два основних типи програм навчання психології школярів використовується в Україні?
15. Розробити типи занять з психології для закладу вищої освіти (на вибір):
  - Методична розробка лекції з теми "Розвиток психіки".
  - Методична розробка лекції з теми "Особистість".
  - Методична розробка лекції з теми "Спілкування".
  - Методична розробка лекції з теми "Колектив".
  - Методична розробка лекції з теми "Діяльність".

- Методична розробка лекції з теми "Психологія підлітка".
- Методична розробка лекції з теми "Психологія юнацтва".
- Методична розробка лекції з теми "Мислення".
- Методична розробка лекції з теми "Уява".
- Методична розробка лекції з теми "Почуття".

9. Методи навчання

Загальний стиль навчання – завдання-орієнтований. Лекційні курси поєднуються із семінарськими та лабораторними заняттями, робочими зустрічами. Переважно навчання відбувається в групах, з дискусіями та підготовкою презентацій самостійно та в малих групах.

Методи навчання (МН):

- МН 1 – лекція-візуалізація;
- МН 2 – проблемна лекція;
- МН 3 – частково-пошуковий метод;
- МН 4 – репродуктивний метод;
- МН 5 – дослідницький метод;
- МН 6 – евристична бесіда;
- МН 7 – метод дискусії;
- МН 8 – складання матриці ідей;
- МН 9 – складання формально-логічної моделі;
- МН 10 – складання тез;
- МН 11 – проблемне навчання;
- МН 12 – імітаційне навчання;
- МН 13 – контекстне навчання;
- МН 14 – дистанційне навчання;
- МН 15 – метод ситуаційного аналізу;
- МН 16 – метод ситуаційно-рольових ігор.

10. Методи контролю

Формами контролю знань здобувачів є поточний, модульний і підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять, він має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи.

Модульний контроль проходить після вивчення програмного матеріалу кожного змістового модуля. Форму модульного контролю (у вигляді тестів, письмової контрольної роботи, колоквиуму) обирає лектор дисципліни. Після проведення модульного контролю з усіх змістових модулів і визначення їх рейтингових оцінок лектор дисципліни визначає загальний рейтинг здобувача з навчальної роботи.

Методи оцінювання (МО):

- МО 1 – усне опитування;
- МО 2 – письмове опитування;
- МО 3 – тестування;

МО 4 – модульний контроль;
МО 5 – підсумковий контроль.
МО 6 – екзамен.

11. Критерії оцінювання результатів навчання

Оцінки «відмінно» (А) заслуговує слухач, який виявив всебічні, системні й глибокі знання та розуміння навчального матеріалу і вміння вільно виконувати передбачені програмою завдання, ознайомлений з основною і додатковою психологічною літературою.

Зазвичай, оцінка «відмінно» ставиться студентам, які засвоїли взаємозв'язок основних категорій і понять психології вищої школи, усвідомлюють значення наукових знань для організації педагогічного процесу та науково-педагогічної діяльності викладача, творчо використовують їх при розв'язанні ситуаційних психолого-педагогічних завдань.

Оцінки «добре» (ВС) заслуговує студент, який виявив повне знання та розуміння навчального матеріалу, успішно виконав передбачені програмою завдання, засвоїв рекомендовану основну психологічну літературу.

Як правило, оцінка «добре» виставляється студентам, які засвідчили системні знання та розуміння з психології вищої школи і здатні до їх самостійного поповнення та оновлення під час подальшої навчальної роботи і професійної діяльності. Одночасно вони допустили несуттєві неточності, пропуски, помилки, які змогли самостійно виправити.

Оцінки «задовільно» (ДЕ) заслуговує студент, який виявив знання та розуміння основного навчального матеріалу в обсязі, потрібному для подальшого навчання і майбутньої роботи за професією, частково справився з виконанням передбачених програмою завдань, ознайомлений із частиною рекомендованої основної психологічної літератури.

Зазвичай, оцінка «задовільно» виставляється студентам, які допустили суттєві помилки у відповіді на семінарському занятті, іспиті або при виконанні тестових завдань, але продемонстрували здатність усунути ці помилки за допомогою викладача.

Оцінка «незадовільно» (Fх) виставляється студентіві, який виявив значні прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не знайомий з основною психологічною літературою.

Тема заняття (кількість годин)	Форма діяльності	Методи навчання	Оцінювання аудиторної роботи	Завдання самостійної, домашньої роботи та методи оцінювання	Рекомендована література й інформаційні ресурси	Оцінювання самостійної роботи	Термін виконання самостійної роботи
Модуль 1							
Змістовий модуль 1. Загальні питання методики навчання психологічних дисциплін							
Зміст психологічної освіти. (2 год.) (2 год.)	Лекція Семінар	МН1; МН2; МН3; МН6; МН7; МН15.	3 бали	Особистість як предмет дослідження психології. МО1	№ 1, 3, 5, 7, 8, 9, 11	2 б	До проведення аудиторного заняття.
Історія викладання психології у вищій школі (2 год.) (2 год.)	Лекція Семінар	МН1; МН2; МН3; МН6; МН7; МН15. МН4; МН5; МН8; МН9; МН10; МН11; МН12; МН13; МН14; МН16; МО1; МО2;	3 бали	Загальні принципи психологічного аналізу. МО1.	№ 3, 5, 6, 7, 8, 9, 11	2 б	До проведення аудиторного заняття.
Організація навчальних занять з психології у середніх та вищих навчальних закладах. (2 год.) (2 год.)	Лекція Семінар	МН1; МН2; МН3; МН6; МН7; МН15. МН4; МН5; МН8; МН9; МН10; МН11; МН14; МН16; МО1; МО2; МО3.	3 бали	Індивідуально-інтегральна	№ 2, 5, 9, 10, 11, 12, 19, 20 № 1, 2, 3, 5, 9, 10, 11,	2 б	До проведення

				біопсихосоціальна характеристика людини. МО1	12, 19, 20		ння аудиторного заняття.
Управління самостійною роботою студентів, контроль та корекція навчальної діяльності студентів (2 год.)	Лекція	МН1; МН2; МН3; МН6; МН7; МН12; МН15. МН4; МН5; МН8; МН9; МН10; МН11; МН12; МН13; МН14; МН16; МО1; МО2; МО3.	3 бали	Індивідуальна специфіка психічних процесів. МО1.	№ 1, 3, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 19, 20	2 б	До проведення аудиторного заняття.
Нормативно-правове забезпечення освіти. (2 год.)	Лекція	МН1; МН2; МН3; МН6; МН7; МН12; МН15. МН4; МН5; МН8; МН9; МН10; МН11; МН14; МН16; МО1; МО2; МО3.	3 бали	Психодіагностичне вимірювання людських відмінностей. МО1.	№ 1, 3, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 19, 20	2 б	До проведення аудиторного заняття.
Модульний контроль 1.	Оцінювання програмних результатів навчання	МО4.	10 балів				
Змістовий модуль 2. Організація навчального процесу з курсу МВПД у ВШ							
Методи навчання	Лекція	МН1; МН2; МН3; МН6; МН7;			№ 1, 3, 5, 7, 9,		

психології. (2 год.)		МН15. МН4; МН5; МН8; МН9; МН10; МН11 ; МН12; МН13; МН14; МН16; МО1; МО2; МО3.	3 бали		10, 11, 12, 19, 20	2 бали	
(2 год.)	Семінар				№ 1, 2, 3, 5, 9, 11, 12, 19, 20		До проведе ння аудио рного заняття.
Розробка навчальног о курсу з МВПД у ВШ. (2 год.)	Лекція	МН1; МН2; МН3; МН6; МН7; МН12; МН15. МН4; МН5; МН8; МН9; МН10; МН11 ; МН12; МН13; МН14; МН16; МО1; МО2; МО3.	3 бали		№ 1, 3, 5, 7,11, 12, 16, 19, 20	2 бали	
(2 год.)	Семінар				№ 1, 2, 3, 5, 7,11, 12, 16, 19, 20		До проведе ння аудио рного заняття.
Перевірка і оцінка знань з курсу МВПД у ВШ. (2 год.)	Лекція	МН1; МН2; МН3; МН6; МН7; МН12; МН15. МН4; МН5; МН8; МН9; МН10; МН11 ; МН14; МН16; МО1; МО2; МО3.	3 бали		№ 1, 3, 5, 7, 11, 12, 17, 19, 20		
(2 год.)	Семінар			Інтелект в структурі індивідуа льних властиво стей.	№ 1, 2, 3, 5, 7, 11, 12, 17, 19, 20	2 бали	До проведе ння аудио рного заняття.
Професійн а підготовка	Лекція	МН1; МН2; МН3; МН6; МН7; МН12; МН15.			№ 2, 5, 7, 11, 12, 17, 19, 20		

діяльність викладача психології. (2 год.)	Семінар	МН4; МН5; МН8; МН9; МН10; МН11; МН14; МН16; МО1; МО2; МО3.	3 бали	1.Стать в структурі індивідуальності. 2.Статеві відмінності в психологічних якостях. МО1.	№ 1, 2, 3, 5, 7, 11, 12, 17, 19, 20	2 бали	До проведення аудиторного заняття.
Методичні основи організації навчального процесу психологів у вищій школі. (2 год.)	Семінар	МН1; МН2; МН3; МН6; МН7; МН15. МН4; МН5; МН8; МН9; МН10; МН11; МН14; МН16; МО1; МО2; МО3.	3 бали	1. Людина в контексті ситуації. 2.Професійна компетенція і життєва успішність.	№ 1, 3, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 14, 17, 19, 20	2 бали	До проведення аудиторного заняття.
Модульний контроль	Оцінювання програмних результатів навчання	МО4.	10 балів				
Підсумковий контроль	іспит	МО5; МО6.					
Модуль 2							
				Виконання ІНДЗ		20 балів	

Як правило, «незадовільна» оцінка виставляється студентам, у яких відсутні знання з психології вищої школи або їх недостатньо для продовження навчання чи початку професійно-педагогічної діяльності

Розподіл балів, які отримують студенти

Змістовий модуль 1.						Змістовий модуль 2.						ІНДЗ	ПК	З-на к-сть балів
												20	10	100
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	МК	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9	Т 10	МК			
5	5	5	5	5	10	5	5	5	5	5	10			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Методика викладання психологічних дисциплін у ВНЗ: Курс лекцій: Навчальний посібник / Уклад. Т. Д. Перепелюк. Умань: 2017. 226с.
2. Методика навчання психології: Курс лекцій: Навчальний посібник / Уклад. Т. Д. Перепелюк, Гриньова Н.В. Умань : 2017. 151с.
3. Методика викладання психологічних дисциплін у вищій школі : методичні рекомендації для самостійної роботи здобувачів PhD зі спеціальності 053 Психологія з дисципліни / Уклад. Т. Д. Перепелюк, Умань : УДПУ, 2022. 26 с.
4. Каплінський В. В. Методика викладання у вищій школі. К. : КНТ, 2019. 223 с.
5. Методика викладання у вищій школі: Курс лекцій: Навчальний посібник / О.В. Малихін, І.Г. Павленко, О.О. Лаврентьева, Г.І. Матукова. К.: КНТ, 2017. 261 с.

6. Застосування діагностичних мінімумів в діяльності працівників психологічної служби : [метод. рек.] / авт.-упор.: В. М. Горленко, В. Д. Острова, Н. В. Сосновенко, І. І. Ткачук ; за заг. ред. В. Г. Панка. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2018. 106 с.
7. Wang, M. (2021, May). Research on Strategies of Applying Artificial Intelligence to Psychology Teaching in Colleges and Universities. In 2021 International Conference on Artificial Intelligence and Electromechanical Automation (AIEA) (pp. 205-209). IEEE (Дослідження стратегій застосування штучного інтелекту до викладання психології в коледжах та університетах).
8. <http://surl.li/aziux> Qualitative research methods in psychology: combining core approaches. 2021. 240 s.
9. 100 видатних психологів ХХ століття. <http://psyresearchdigest.blogspot.com/2013/01/100-samyh-vydajushihjsja-psiologov.html>

ДОДАТКОВА ЛІТЕРАТУРА

1. Педагогічна компетентність викладача. Впровадження інноваційних методів навчання у практичну діяльність викладача закладу вищої освіти [Електронний ресурс] // навч. посіб. для докторів філософії спеціальності 186 «Видавництво та поліграфія» та 061 «Журналістика» // Укладачі: А. П. Киричок, Т. Ю. Киричок Електронні текстові дані (1 файл: 0,84 Мбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. 57 с.
URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/45090/1/Pedahohichna_komp_vyklad.pdf
1. Психологія: схеми, опорні конспекти, методики : навчю посіб. / За заг. ред. М. С. Корольчука. <http://194.44.152.155/elib/local/sk682758.pdf>
2. Нагаєв В.М. Методика викладання у вищій школі. Навчальний посібник. <http://surl.li/aziwv>
3. Психолого-педагогічні засади проектування інноваційних технологій викладання у вищій школі / за ред. В.П. Андрущенко.
https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/09/levshyn_monografia.pdf
1. <https://cutt.ly/EYMXRq0> Технології психологічного забезпечення освітнього процесу в інклюзивній школі : методичний посібник. За заг. ред. Д. Д. Романовської. Чернівці : Технодрук, 2019. 158 с.
2. <https://cutt.ly/5YMBWGw> Теорія і практика інклюзивної освіти [навчально-методичний посібник] / Упорядник Бондар К. М. [2-ге вид., доп.]. Проект «Підтримка інклюзивної освіти у м. Кривий Ріг», 2019. 170 с.

СТАТТІ:

1. Власова О.І. Історія викладання психології у класичних університетах України. <https://cutt.ly/9TC6pB8>
2. Сердюк Н.М. Становлення та розвиток викладання психології в Україні. *Педагогічні науки*. <http://surl.li/aziwz>
3. Супрун Д.М. Методика викладання психології як навчальна дисципліна в контексті підготовки спеціальних психологів. *Науковий часопис. Спеціальна психологія*. <http://surl.li/azixj>
4. Тетяна Бушуєва. Очікування студентів та методичні особливості викладання психодіагностики у ВНЗ. <https://social-science.uu.edu.ua/article/512>

15. Інформаційні ресурси

1. <https://moodle.dls.udpu.edu.ua/course/view.php?id=2394>
2. <http://psy.piter.com> – статті, психологічні новини
3. <http://psylib.org.ua> – архів книг з психології
4. www.nduv.gov.ua – веб-сторінка бібліотеки імені В.І.Вернадського.